

ΓΡΑΠΤΕΣ ΠΡΟΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΜΑΪΟΥ - ΙΟΥΝΙΟΥ 2019

ΜΑΘΗΜΑ: ΙΣΤΟΡΙΑ
ΤΑΞΗ: Α΄

ΔΙΑΡΚΕΙΑ: ΔΥΟ (2) ΩΡΕΣ
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: 5/6/2019

- ΤΟ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΟ ΔΟΚΙΜΙΟ ΑΠΟΤΕΛΕΙΤΑΙ ΑΠΟ ΤΡΙΑ (3) ΜΕΡΗ ΚΑΙ ΕΞΙ (6) ΣΕΛΙΔΕΣ.
- ΟΛΕΣ ΟΙ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΝΑ ΓΡΑΦΟΥΝ ΣΤΑ ΦΥΛΛΑ ΕΞΕΤΑΣΗΣ.
- ΝΑ ΑΠΑΝΤΗΘΟΥΝ ΟΛΑ ΤΑ ΜΕΡΗ ΚΑΙ ΟΛΑ ΤΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ.
- ΝΑ ΔΙΝΕΤΕ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ.
- Η ΑΥΤΟΥΣΙΑ ΑΝΤΙΓΡΑΦΗ ΑΠΟ ΤΑ ΠΑΡΑΘΕΜΑΤΑ ΒΑΘΜΟΛΟΓΕΙΤΑΙ ΜΕ ΜΗΔΕΝ (0).
- ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ Η ΧΡΗΣΗ ΔΙΟΡΘΩΤΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ.

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ (30 μονάδες)

Να απαντήσετε **ΚΑΙ ΣΤΙΣ ΤΡΕΙΣ (3)** ερωτήσεις.

Κάθε ερώτηση βαθμολογείται με **δέκα (10) μονάδες**.

A1. Να γράψετε στα φύλλα εξέτασής σας τους αριθμούς της στήλης Α΄ και δίπλα από τον καθένα το αντίστοιχο γράμμα με το ορθό περιεχόμενο της στήλης Β΄.

Προσοχή: Στη στήλη Β΄ περισεύουν δύο (2) στοιχεία.

ΣΤΗΛΗ Α΄	ΣΤΗΛΗ Β΄
1. Σουμέριοι	α. «Και νεκρός ενίκα»
2. Μινωικός Πολιτισμός	β. Ιωνική Επανάσταση
3. Δράκοντας	γ. Εφεύρεση τροχού
4. Θησαυρός του Ατρέα	δ. Ερρίκος Σλήμαν
5. Κίμωνας	ε. Αθηναϊκή Νομοθεσία
	στ. Άρθουρ Έβανς
	ζ. Θολωτός τάφος

(5 X 2 μον. = 10 μονάδες)

A2. Να προσδιορίσετε αν το περιεχόμενο των ακόλουθων προτάσεων είναι ορθό ή λανθασμένο, γράφοντας στα φύλλα εξέτασής σας τη λέξη «σωστό» ή «λάθος» δίπλα από το γράμμα που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση.

α. Κατά την Παλαιολιθική Εποχή οι άνθρωποι ήταν γεωργοί και κτηνοτρόφοι.

β. Ο βασιλιάς της Αιγύπτου ονομαζόταν Φαραώ.

γ. Ένα από τα κέντρα του Μινωικού Πολιτισμού ήταν η Φαιστός.

δ. Στην οπλιτική φάλαγγα έπαιρναν μέρος όλοι οι πολίτες μιας πόλης-κράτους.

ε. Κατά τον Α΄ Ελληνικό Αποικισμό οι Έλληνες αποίκισαν την Ιταλία.

στ. Οι Κούροι και οι Κόρες ήταν αγάλματα που δημιουργήθηκαν κατά την Εποχή του Χαλκού.

ζ. Ένα από τα στοιχεία που αποδεικνύουν τον εξελληνισμό των Κυπρίων από τους Μυκηναίους είναι η ύπαρξη κυκλώπειων τειχών στο νησί.

η. Η Γερουσία ήταν η Γενική Συνέλευση των Σπαρτιατών.

θ. Μία διάταξη της Σεισάχθειας ήταν η απελευθέρωση όσων είχαν γίνει δούλοι λόγω χρεών.

ι. Ένα από τα αίτια του Β΄ Ελληνικού Αποικισμού ήταν η ανάγκη απόκτησης καλλιεργήσιμης γης.

(10 X 1 μον. = 10 μονάδες)

A3. Να συμπληρώσετε την κάθε μία από τις πιο κάτω προτάσεις με μία από τις τέσσερις επιλογές που ακολουθούν, ώστε να σχηματιστεί μια ιστορικά ορθή πρόταση. Να γράψετε στο φύλλο εξέτασής σας τους αριθμούς των προτάσεων και δίπλα από τον κάθε ένα το γράμμα της φράσης που απαιτείται για τη συμπλήρωση.

(1) Το αρχαιότερο πολίτευμα στον ελληνικό κόσμο ήταν η

i. Αριστοκρατία

ii. Δημοκρατία

iii. Ολιγαρχία

iv. Βασιλεία

(2) Η γραφή των Μυκηναίων ήταν

i. η Γραμμική Β΄

ii. τα ιερογλυφικά

iii. η σφηνοειδής

iv. η Γραμμική Α΄

(3) Η αιτία της Επανάστασης του Ονήσιλου ήταν

i. η δολοφονία του Γόργου

ii. η Ιωνική Επανάσταση

iii. οι δυσβάσταχτοι φόροι

iv. η επίθεση των Φοινίκων στη Σαλαμίνα

(4) Μονοθεϊστές ήταν οι

i. Αιγύπτιοι

ii. Βαβυλώνιοι

iii. Μυκηναίοι

iv. Εβραίοι

(5) Σύμφωνα με την παράδοση, το πολίτευμα της Σπάρτης (νόμοι) ήταν έργο του

i. Κύλωνα

ii. Πεισίστρατου

iii. Λυκούργου

iv. Σόλωνα

(5 X 2 μον. = 10 μονάδες)

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ (35 μονάδες)

Να απαντήσετε **ΚΑΙ ΣΤΙΣ ΤΡΕΙΣ (3)** ερωτήσεις.

B1. Να γράψετε σύντομα **κατατοπιστικά σημειώματα** για τα πιο κάτω, με βάση τα ζητούμενα των παρενθέσεων:

α) Κλεισθένης (σε ποια πόλη έδρασε, ποιου πολιτεύματος θεωρείται θεμελιωτής, τρία [3] από τα μέτρα που πήρε για να θεμελιώσει αυτό το πολίτευμα).

(5 μονάδες)

β) Κυκλαδικά ειδώλια (το υλικό από το οποίο φτιάχνονταν, τι παριστάνουν κυρίως, δύο [2] χαρακτηριστικά τους).

(5 μονάδες)

γ) Κτιστοί βασιλικοί τάφοι (στη νεκρόπολη ποιας κυπριακής πόλης βρίσκονταν, ποιοι θάβονταν σε αυτούς και δύο [2] από τα μέρη που τους αποτελούσαν).

(5 μονάδες)

B2. α) Να ονομάσετε **δύο (2)** κέντρα του Μυκηναϊκού Πολιτισμού.

(2 μονάδες)

β) Να καταγράψετε **δύο (2)** χαρακτηριστικά των μυκηναϊκών ανακτόρων.

(4 μονάδες)

γ) Να αναφέρετε **δύο (2)** λόγους παρακμής του Μυκηναϊκού Πολιτισμού.

(4 μονάδες)

B3. α) Ποιο υπήρξε το πολιτικό ιδεώδες/ο στόχος του Ευαγόρα;

(4 μονάδες)

β) Να καταγράψετε **δύο (2)** μέτρα που πήρε ο Ευαγόρας στην εσωτερική του πολιτική.

(4 μονάδες)

γ) Γιατί η «Ειρήνη με τον Μέγα Βασιλέα», που υπέγραψε ο Ευαγόρας με τον Πέρση βασιλιά, χαρακτηρίστηκε «έντιμη»;

(2 μονάδες)

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ (35 μονάδες)

Να απαντήσετε **ΚΑΙ ΣΤΙΣ ΤΡΕΙΣ (3)** ερωτήσεις.

Γ1.

Ο ίδιος ο βασιλιάς των Περσών αντιμετώπιζε με περιφρόνηση το μικρό μέγεθος του ελληνικού στρατού. [...] Όταν οι Μήδοι υποχώρησαν, αφού είχαν υποστεί σοβαρές απώλειες, ο βασιλιάς των Περσών διέταξε [...] το επίλεκτο Σώμα των Αθανάτων να επιτεθεί. [...] Όμως και οι καλύτεροι στρατιώτες του βασιλιά δεν μπόρεσαν να κάμψουν την αποφασιστική αντίσταση των Ελλήνων. Τη σφοδρή περσική επίθεση αντιμετώπισαν αρχικά με επιτυχία οι ελληνικές δυνάμεις, επειδή εναλλάσσονταν συνεχώς και έτσι βρίσκονταν πάντα στην πρώτη γραμμή ξεκούραστοι άνδρες. Οι μεγάλες, στρογγυλές ασπίδες και τα μακριά δόρατα των Ελλήνων οπλιτών ήταν πολύ αποτελεσματικά σε τούτο το είδος μάχης σώμα με σώμα, ενώ οι Σπαρτιάτες είχαν επινοήσει πολύ καλές τακτικές, ώστε να παρασύρουν τον εχθρό στη μάχη. [...] Ευτυχώς για τους Πέρσες [...] ο Εφιάλτης προσφέρθηκε να τους υποδείξει το μονοπάτι και να τους οδηγήσει μέσα από αυτό στην Ανατολική Πύλη του περάσματος.

*Philip de Souza, Οι Περσικοί Πόλεμοι I,
Από τον Μαραθώνα στις Πλαταιές, σελ.54*

Αφού μελετήσετε την πιο πάνω πηγή και με βάση τις ιστορικές σας γνώσεις, να απαντήσετε στα ερωτήματα που ακολουθούν.

α) Να ονομάσετε τη μάχη των Περσικών Πολέμων που περιγράφεται στο πιο πάνω παράθεμα και να καταγράψετε τη χρονολογία διεξαγωγής της.

(4 μονάδες)

β) Να γράψετε **δύο (2)** λόγους για τους οποίους οι Έλληνες αντιμετώπισαν αρχικά με επιτυχία τους Πέρσες στη μάχη αυτή, σύμφωνα με το πιο πάνω παράθεμα.

(4 μονάδες)

γ) Με βάση τις ιστορικές σας γνώσεις, να καταγράψετε το όνομα του αρχηγού των Ελλήνων και του αρχηγού των Περσών στην πιο πάνω μάχη.

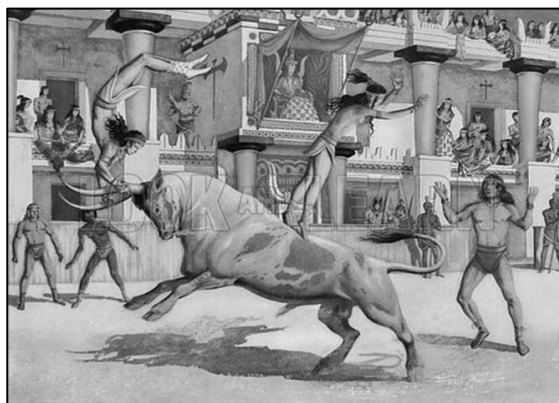
(2 μονάδες)

δ) Με βάση τις ιστορικές σας γνώσεις, να γράψετε **δύο (2)** συνέπειες που είχε η νίκη των Ελλήνων στους Περσικούς Πολέμους.

(4 μονάδες)

Γ2.

ΠΗΓΗ Α΄

ΠΗΓΗ Β΄

Επρόκειτο για ένα περίπλοκο και επικίνδυνο ακροβατικό παιχνίδι, κατά το οποίο κυρίως νέοι και νέες εκτελούσαν θεαματικά άλματα στη ράχη ταύρων που έτρεχαν. [...] Ως βάση για την εξέλιξη αυτού του παιχνιδιού θεωρείται το κυβίστημα, που αποτελεί μία μορφή ακροβασίας και κατάγεται από την Αίγυπτο. Οι κυβιστήρες ήταν νέοι, που εκτελούσαν με εξαιρετική ευλυγισία θεαματικά γυμνάσματα, κάποιες φορές ακόμα και ανάμεσα σε ξίφη. [...] Οι κιβιστήρες απεικονίζονται στις διάφορες παραστάσεις με πλούσια ενδυμασία, περίτεχνη κόμμωση και κοσμήματα και φαίνεται ότι μάλλον ανήκαν στην τάξη των ευγενών. Σύμφωνα με αρκετούς μελετητές, αυτό το παιχνίδι τελούνταν στο πλαίσιο θρησκευτικών τελετών για την ανάδειξη των ικανότερων αθλητών και ο θρησκευτικός τους χαρακτήρας φαίνεται κυρίως στη χρήση του ταύρου, του ιερού ζώου του τόπου αυτού.

*Από την ιστοσελίδα του Μείζονος Ελληνισμού,
<http://www.fhw.gr/olympics/ancient/gr/102a.html> (διασκευασμένο κείμενο)*

Αφού μελετήσετε τις πιο πάνω πηγές και με βάση τις ιστορικές σας γνώσεις, να απαντήσετε στα ερωτήματα που ακολουθούν.

α) Να ονομάσετε τη θρησκευτική τελετή που εικονίζεται στην ΠΗΓΗ Α΄ και η οποία περιγράφεται και στην ΠΗΓΗ Β΄ και να αναφέρετε σε ποιον πολιτισμό συναντάται.

(2 μονάδες)

β) Ποιοι έπαιρναν μέρος σε αυτήν την τελετή και σε ποια τάξη φαίνεται να ανήκαν, σύμφωνα με την ΠΗΓΗ Β΄;

(3 μονάδες)

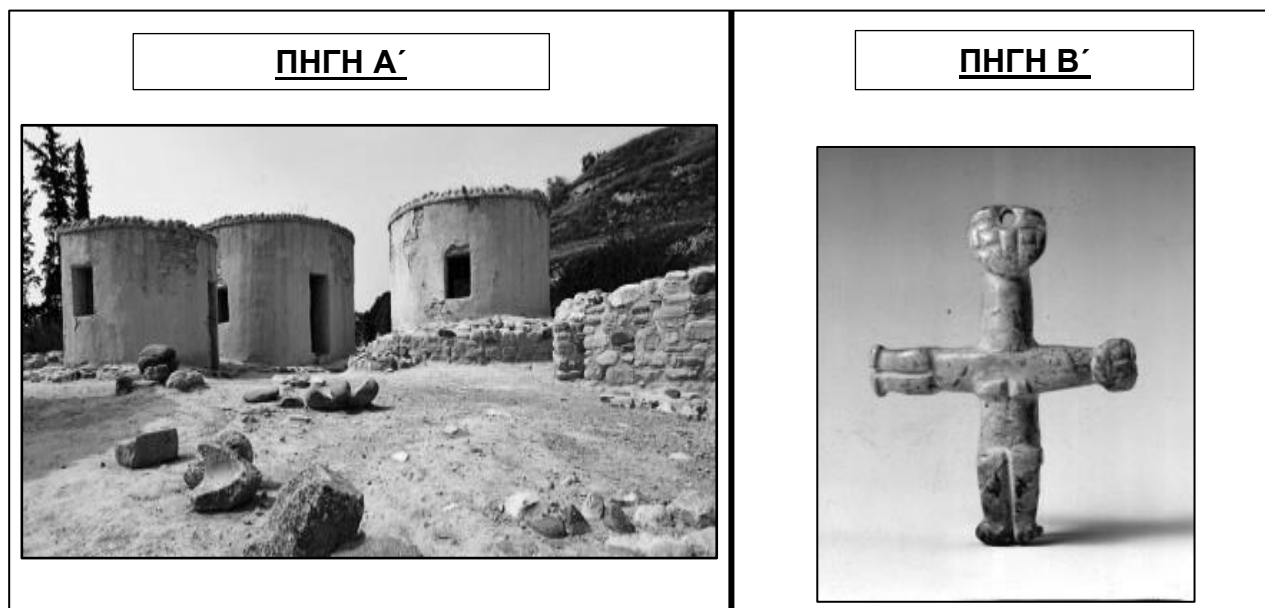
γ) Ποιο στοιχείο του συγκεκριμένου παιχνιδιού αποδεικνύει ότι αποτελούσε μέρος θρησκευτικής τελετής, σύμφωνα με την ΠΗΓΗ Β΄;

(2 μονάδες)

δ) Με βάση τις ιστορικές σας γνώσεις, να αναφέρετε **τέσσερα (4)** χαρακτηριστικά των ανακτόρων του πολιτισμού αυτού.

(4 μονάδες)

Γ3.

Αφού μελετήσετε τις πιο πάνω πηγές και με βάση τις ιστορικές σας γνώσεις, να απαντήσετε στα ερωτήματα που ακολουθούν.

α) Στην ΠΗΓΗ Α΄ εικονίζεται ο νεολιθικός οικισμός της Χοιροκοιτίας. Να γράψετε **δύο (2)** χαρακτηριστικά των σπιτιών του οικισμού αυτού.

(1 μονάδα)

β) Με βάση τις ιστορικές σας γνώσεις, να καταγράψετε τα ονόματα ακόμα **δύο (2)** νεολιθικών οικισμών της Κύπρου.

(1 μονάδα)

γ) Με βάση τις ιστορικές σας γνώσεις, να αναφέρετε πού επέλεξαν να κτίζουν τους οικισμούς τους οι κάτοικοι της Κύπρου κατά τη Νεολιθική Εποχή και γιατί.

(3 μονάδες)

δ) Να γράψετε πώς ονομάζεται το αντικείμενο που εικονίζεται στην ΠΗΓΗ Β΄. Στη συνέχεια, να αναφέρετε τα υλικά από τα οποία φτιαχνόταν και **μία (1)** από τις χρήσεις του.

(5 μονάδες)

ΤΕΛΟΣ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΟΥ ΔΟΚΙΜΙΟΥ